

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ, ОСВІТНЬОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИХОВАННЯ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ ПОЛЬЩІ
УНІВЕРСИТЕТ ЖЕШОВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ

Електронний збірник матеріалів

**Міжнародної науково-практичної
конференції (з онлайн включенням)**

**«Модернізація освіти та соціальної
роботи в контексті глобальних
викликів»**

6 червня 2023 року

Рівне – 2023

Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів: електронний збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням). Рівне: РДГУ. 2023. 189 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 22 червня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (з онлайн включенням) «Модернізація освіти та соціальної роботи в контексті глобальних викликів».

ЗМІСТ

Білик В. В., Озеран С. А. Елементи та чинники управління кадровим потенціалом.....	7
Vovk O. I. Key elements of CLIL-methodology.....	11
Глінчук Ю. О. Підготовка майбутніх учителів до створення здоров'язберігального й безпечного освітнього середовища в контексті сучасних викликів	17
Гойда Н. Г., Баранніков К. В. Особливості забезпечення населення України хоспісною допомогою та реабілітаційними послугами в довоєнний період.....	22
Дубич К. В. Моделі вдосконалення забезпечення соціальними послугами територіальних громад в Україні в післявоєнний період.....	28
Михальчук В. М. Кадрове забезпечення як умова ефективності функціонування системи соціального захисту населення України у довоєнний та післявоєнний періоди.....	37
Пелех Ю. В., Матвійчук А. В. Ціннісний інтелект як засіб інсталяції теоретичної аксіології.....	42
Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Когнітивний аспект як складова професійної підготовки майбутнього педагога.....	49
Сбруєва А. А. Альянси європейських університетів: досвід розвитку міжнародних стратегічних інституційних партнерств	55
Данилюк К. В. Особливості забезпечення реабілітаційними послугами населення України після війни.....	60
Левчук І. Б. Арт-терапевтичні методики театрального мистецтва в роботі соціального працівника / соціального педагога / психолога.....	65

Nagornova A., Nagornova S. Crisis center social work in Japan: the problem of domestic violence against women.....	72
Нечипорук Л. І. Надання соціальних послуг в умовах надзвичайних ситуацій.....	76
Оксенюк О. В. Реалізація соціально-педагогічної діяльності щодо дітей із сімей трудових мігрантів.....	80
Остапчук М. В. Проблеми діагностики соціальним педагогом обдарованої дитини.....	85
Петрук Л. П. Динаміка розвитку уявлень молоді про виховні ідеали сьогодення.....	91
Рашидова С. С. Основні тенденції виховання молодого покоління в сучасній Україні.....	97
Серьогіна Н. О., Голубчиков М. В. Розвиток системи соціальної роботи: міжнародний досвід та вітчизняна практика.....	101
Shamsutdinova-Lebedyuk T. N. Modern trends and challenges of Ukrainian higher education in teaching social disciplines.....	108
Шліхта Г. О. Значення цінностей у структурі аксіологічної компетентності у фаховій діяльності ІТ-фахівця	112
Гнатенко Т. С. Підготовка фахівців фармацевтичної галузі України в умовах євроінтеграції.....	117
Лисенко Н. В. Компетентнісний підхід в системі підготовки майбутніх фармацевтів.....	123
Філоненко Р. С. Інклюзія в освітньому процесі як одна із форм соціалізації дитини з особливими освітніми потребами.....	129
Попова К. В. Полікультурний підхід осягнення історії в закладі загальної середньої освіти.....	133

Товт О. О. Сучасні тенденції теорії і методики виховання в поєднанні з невербальною комунікацією.....	137
Чу Їн Китайсько-європейське партнерство у вищій освіті: досягнення та виклики.....	141
Shamsutdinova M.-S. B. Axiopedagogical conditions for the formation of professional competencies in future foreign language specialists.....	147
Шульгач М. І. Науково-методичний доробок З. Шевців у підготовці фахівців до роботи в інклюзивному середовищі.....	152
Яремович М. А. Особливості формування громадянської солідарності у майбутніх учителів початкових класів НУШ в умовах академічної мобільності.....	156
Васерук І. Г., Галатюк М. Ю. Медіакультура в системі цінностей майбутніх фахівців соціальної роботи.....	160
Козій В. В. Сутність та роль комунікацій в освітній організації.....	164
Семенчук І. Ю. Акмеологічний підхід до управління закладом загальної середньої освіти.....	168
Shcherbukha R. H., Vovk O. I. Foreign language acquisition: major methods and models.....	173
Рашидов С. Ф. Мілітаризація російської системи освіти за умов збройної агресії проти України.....	180
Левко О. Психолого-педагогічний супровід професійного становлення і розвитку майбутніх стоматологів.....	183

ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ СОЦІАЛЬНИМ ПЕДАГОГОМ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ

Остапчук М. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,
Рівненський державний гуманітарний університет,
м. Рівне, Україна

Автор розглядає елементи діагностики обдарованих дітей. Показано прояв сфери обдарованості у різних галузях, перераховані методи діагностики при роботі соціального педагога з обдарованими дітьми. Експериментально продемонстровано визначення коефіцієнта кореляції між розумовими здібностями IQ і знаннями учнів з основних предметів за дванадцятибальною системою оцінювання навчальних досягнень учнів. Коефіцієнт кореляції дає можливість соціальному педагогу побачити обдарованих учнів з проблемами у навчанні.

Autor rozważa elementy diagnozy dzieci uzdolnionych, ponieważ mogą one mieć problemy w społeczeństwie nie mniejsze niż zwykły człowiek. Ukazano przejawy sfery uzdolnień w różnych dziedzinach, wymieniono metody diagnostyczne w pracy pedagoga społecznego z dziećmi zdolnymi. Eksperymentalnie wykazano wyznaczenie współczynnika korelacji między zdolnościami umysłowymi IQ a wiedzą uczniów z przedmiotów podstawowych według dwunastopunktowego systemu oceny osiągnięć edukacyjnych uczniów. Współczynnik korelacji pozwala pedagogowi społecznemu dostrzec uczniów zdolnych z problemami w nauce.

The author considers the elements of diagnostics of gifted children, because they may have problems in society no less than an ordinary person. The author shows the manifestation of the sphere of giftedness in various fields, lists the methods of

diagnostics in the work of a social pedagogue with gifted children. The article experimentally demonstrates the determination of the correlation coefficient between mental abilities IQ and pupils' knowledge of basic subjects according to the twelve-point system of pupils' academic achievement assessment. The correlation coefficient enables a social pedagogue to identify gifted students with learning disabilities.

На сучасному етапі розвитку суспільство схиляється до думки, що обдарованість – це синергетичний результат взаємодії спадкових задатків і соціального середовища, в якому живе і розвивається дитина.

Обдарованість визначається способом вивчення сфери її прояву, інтелектуального (сукупності інтелектуальних можливостей), сфери найвищих досягнень у реалізації здібностей, рівня фізичного розвитку, рівня працездатності, мотиваційного обґрунтування та його відображення в емоційному настрої й вольовій зайнятості. Тобто, продуктивна діяльність є результатом діагностики обдарованості [1].

Особистих проблем в обдарованих дітей, напевне, не менше, ніж у звичайних дітей чи у дітей з особливими проблемами. До них віднесемо: а) швидкість, гнучкість і неординарність мислення, чудово розвинуте мовлення, організаторські здібності, критичне ставлення до оточуючих; б) агресивність обдарованих дітей, часто її не розуміють не тільки ровесники, але й батьки; в) неприязнь до школи, навчальні програми для них дуже прості; г) ігрові інтереси, діти захоплюються складними інтелектуальними іграми, внаслідок цього опиняються в ізоляції; д) занурення у філософські проблеми, пошук відповіді на складні питання; є) невідповідність між фізичним, інтелектуальним і соціальним розвитком, такі діти часто спілкуються із

дорослими; е) потяг до досконалості, діти не заспокоюються, поки не досягнуть вищого рівня розвитку. Але це ще не повний перелік особливостей обдарованих дітей [3, с.300-301].

Яку дитину ми вважаємо обдарованою? У вирішенні цієї проблеми існує дві протилежні точки зору: усі діти є обдаровані, або тільки 2-6% людей можна вважати талановитими. Численні експериментальні дослідження показують, якщо народжується психічно нормальна дитина, то вона має задатки обдарованості, творчості. І подальша її доля буде залежати від багатьох керованих, некерованих обставин життя, серед яких важливе значення мають: мікро, мезо- й макросередовище. Якщо дотримуватися другої точки зору, то для подальшого розвитку суспільства потрібно таких дітей не втратити, а відшукати і створити сприятливі умови для збагачення їх творчого потенціалу.

Для цього використовуються різноманітні методи діагностики. Серед них спостереження. Матеріали спостережень проводяться у різних шкільних ситуаціях, у родині, у позашкільних закладах, при невимушених обставинах. Вони дозволяють зібрати дані для подальшої й більш точної характеристики дітей. Однак на основі одних спостережень не можна робити глобальних висновків, необхідне доповнення іншими методиками. Зокрема, особливе місце займають найбільш відомі в міжнародній практиці стандартизовані інтелектуальні тести, наприклад: школа інтелекту Стефана-Біне, тест креативності Е. Торенса, шкала дитячих здібностей Маккарті та інші. Але ми детально зупинимось на тесті визначення розумових задатків IQ, встановимо зв'язок між розумовими здібностями і знаннями учнів з основних предметів, використовуючи коефіцієнт кореляції.

Пригадаємо, що випадкові величини можуть бути зв'язані або функціональною, або статистичною залежністю, або бути незалежними. При цьому статистична залежність між величинами носить імовірнісний характер. Якщо при зміні однієї з випадкових величин змінюється середнє значення іншої, то це *кореляційна залежність*. Найбільш важливою характеристикою ступеня зв'язку між ознаками є *коефіцієнт кореляції*. Коефіцієнт кореляції – безрозмірна величина, для якої $|r| \leq 1$.

Якщо коефіцієнт кореляції r близький до одиниці, то ріст однієї випадкової величини викликає ріст другої і залежність між випадковими величинами наближається до лінійної. Якщо ж коефіцієнт кореляції близький до мінус одиниці, то ріст однієї величини викликає зменшення другої. При малих за абсолютною величиною r лінійна залежність між випадковими величинами слабка[2].

Визначимо коефіцієнт кореляції r між IQ і сумою балів з 16 предметів учнів 9-х класів за перший семестр 2022-2023 н. р. Сума балів зменшує суб'єктивний вплив на оцінювання вчителів. Експериментальні дані наведені у таблиці 1.

Результати IQ і сума балів оцінок

Таблиця 1

№	Прізвище учня	Сума 16 оцінок, x	IQ, y	xy
1	Бабич	155	126	19530
2	Віченко	125	120	15000
3	Дубенюк	139	117	16263
4	110	108	11880
5	119	127	15113
6	159	127	20193
7		143	123	17589

8		136	131	17616
9		145	121	17545
10		120	102	12240
11		157	119	18683
12		113	120	13560
13		134	121	16214
14		142	119	16898
15		142	120	17040
16		119	109	12971
17		108	121	13068
18		130	150	19500
19		156	123	19188
20		127	117	14859
21		137	123	16851
22		123	127	15621
23		146	131	23056
24		109	119	12971
25		126	123	15498
26		132	103	13596
27		158	127	20066
28		94	115	10810
29		116	146	16936
30	155	119	18445
31	Янчук	123	123	18445

Середнє 133,16 21,83 16262,2

Серед. кв. від. 17,88

$$r = \frac{\overline{xy} - \bar{x}\bar{y}}{\sigma} = 0,2$$

Коефіцієнт кореляції $r = 0,2$ свідчить, що залежність між IQ і оцінюванням учнів слабка. Це наводить на думку, що маючи високі розумові здібності, не всі діти здобувають знання високого рівня. Для роботи соціального педагога саме такі діти становлять практичний інтерес, адже вони розумово розвинуті, проте навчаються нижче своїх можливостей.

Література

1. Енциклопедія освіти / Академія педагогічних наук України; головний ред. В. Г. Кремінь. Київ: Юріком Інтер, 2008, 1040 с.
2. Остапчук М. В. Теоретичні і методичні засади особистісно-розвивального навчання в новій українській школі: Монографія. Рівне: Волинські обереги, 2020. 400 с.
3. Соціальна робота: технологічний аспект: Навчальний посібник / За ред. проф. А.Й. Капської. Київ: Центр навчальної літератури, 2004, 352 с.

НАУКОВЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ (З ОНЛАЙН ВКЛЮЧЕННЯМ)**

**«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
РОБОТИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

6 червня 2023 року

Адреса:

Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра теорії і методики виховання
вул. Пластова, 31, м. Рівне, Рівненська обл., 33000
тел. (0362)63-33-34